

Останні новини

- 18:25 Учасниця "Холодного-14" Діана Зотова розійшлась із чоловіком-футболістом
- 15:53 Геннадій Вітер відповів на звинувачення Солохи у "вимаганні грошей" за виступ
- 12:41 Брендли прийняли співпрацю з Мартинівською через її слова про котів
- 11:54 "1+1" анонсував новий сезон "Голосу країни". Хто буде продюсером замість Володимира Заважюка?

ЗАВАНТАЖИТИ ЩЕ

Головна / Шоу-біз

Фільм жахів «Backrooms: Залаштунки»: якщо довго вглядатись в офісну порожнечу – вона почне вглядатись в тебе

АНДРІЙ ГРАВОСЬКИЙ 28 травня 14:51

В українських кінотеатрах стартував фільм жахів "Backrooms: Залаштунки" від A24, знятий за мотивами однойменного інтернет-феномену. Кореспондент *Каротко* поділиться враженнями про фільм і розбирається разом з психологом з популярності моторошного тренду.

Зациклений лабіринт безвиході

Людина йде закинутим порожнім офісним приміщенням. Старі жовті шпалери, вичогваний ковголін, низька стеля, що давить на голову, мерехтливе люмінесцентне освітлення. Геть порожньо, жодної живої душі, де-не-де розкидані чи звалені на купу меблі. Жодного вікна, але є двері, які ведуть до таких же безлюдних та затхлих кімнат, ніби клонованих одна з одної. А потім приміщення – як от в сходах Ешера, порушуючи всі закони фізики, повертаються боком, прямують догори чи раптово вниз. Як давно ви тут? Невідомо – немає дня, немає ночі. Як я сюди потрапив? Просто йшов у справах і раптом провалився, раптом притулився до стіни – і пройшов крізь. І більше немає нічого іншого в світі, окрім жовтих шпалер і повторюваних кімнат. Це виглядає як суцільний лабіринт, в якому можна блукати вічно, бо ж виходу просто нема. Тільки брудні стіни, темні кутки, безкінечні повороти та розгалуження і відчуття тривоги – хто знає, яка небезпека чигає на тебе за черговою стіною. Або ще гірше: не чигає ніщо.

Напевне, це і є безнадія.

Або ж – популярний інтернет-феномен "Залаштунки"(The Backrooms), який з'явився десь в 2019 році. Його описують, як гігантський простір, розташований десь за нашою реальністю. Вважається, що безліч людей, що з незрозумілих причин зникли безвісті, опиняється тут. Час тут тече інакше, і, подекуди, в темних кутках підстерігають небезпечні сутності. Це може бути закинутий басейн, старі заводи чи аеропорти, але найчастіше The Backrooms - це жахливий в своїй байдужості та безкінечності, застиглий у часі офісний простір.

Попри свою неприємність та моторошність, таке місце викликало шалену популярність: фанати створювали про це відеоігри, знімали відео на YouTube, писали фанатські теорії, не оминули цю тему і кінематографісти.

Чому цей кошмар настільки полюбилися інтернет-користувачам ми ще поговоримо з психологом, а зараз про фільм.

У фільмі герої взаємодіють з власними страхами, тож акторська гра тут має визначальне рішення. Ренате Рейнсе в ролі психотерапевтки. Кадр з фільму

Зацикленість та повторюваність, як життєвий вибір

Хто б ще краще зняв художню картину про безнадійне блукання у просторі без виходу, як не 20-річний ютубер, який прославився своїм веб-серіалом «Залаштунки»?

Вже перше відео Кейна Парсона на цю тему стало вірусним, тож він почав знімати й нові серії. Коли кількість серій досягла 25, ними зацікавились одразу декілька кінокомпаній, а сам Парсон отримав пропозицію зайняти режисерське крісло та зняти повнометражний фільм на основі своїх відео. Більш того – для зйомок запросили досить відомих акторів: Чиветела Еджіофора («12 років рабства», «Життя Чакла»), номінантку на найкращу актрису на всіх цьогорічних кінопреміях, включаючи «Оскар» Ренате Рейнсе («Сентиментальні цінності»), а в епізодах Фінн Беннет (Ейрэн Таргаріен в серіалі «Лицар семи королівств»), Лукіта Максвелл (зірка серіалу «Правдива терапія») та Марк Дюпласс (серіал «Ранкове шоу»).

В центрі сюжету Кларк, чоловік середнього віку, продає уживані меблі. Типовий невдаха: вивчився на архітектора – не зміг працювати за фахом, одружився – дружина вигнала його з його ж будинку, відкрив магазин – клієнтів немає, а витрати зростають.

Щоб вирватись з цього кола безнадії, Кларк навіть звернувся до психотерапевтки Мері Кляйн, авторки популярних книг про те, як перестати рухатись по звичній колії та розпочати нове життя. Втім, терапія просувається не дуже, Кларк постійно прокручує свої невдачі та образи на дружині.

А тут ще й почали приходити якісь шалені борги за електрику. Досліджуючи можливі витoki у магазині, Кларк раптом провалюється крізь стіну та опиняється в запорочневлому офісному приміщенні – де нема нікого, лиш безліч кімнат та поворотів, а ще явно десь причаїлось щось невловиме і зловісне.

На диво, Кларку вдалось повернутись назад, але це приміщення вже захопило його зсередини. Він раз за разом навідується туди, намагаючись розгадати таємницю лабіриту. Навіть намалював план приміщень, які встиг оглянути, і поділився цим з психотерапевткою. Але та, звісно, йому не повірила.

Та коли Кларк не з'явився на черговий сеанс, а його магазин виявився закинутим, психотерапевтка вирішує йти за намальованим планом, щоб врятувати клієнта з іншої реальності, навіть не здогадуючись, які кошмари чекають на неї попереду і як вони переплетуться з її власними демонами.

Події розвиваються в 80-ті – така стилізація теж непогано працює на нагнітання страху. Кадр з фільму

Не такий простий, як здається

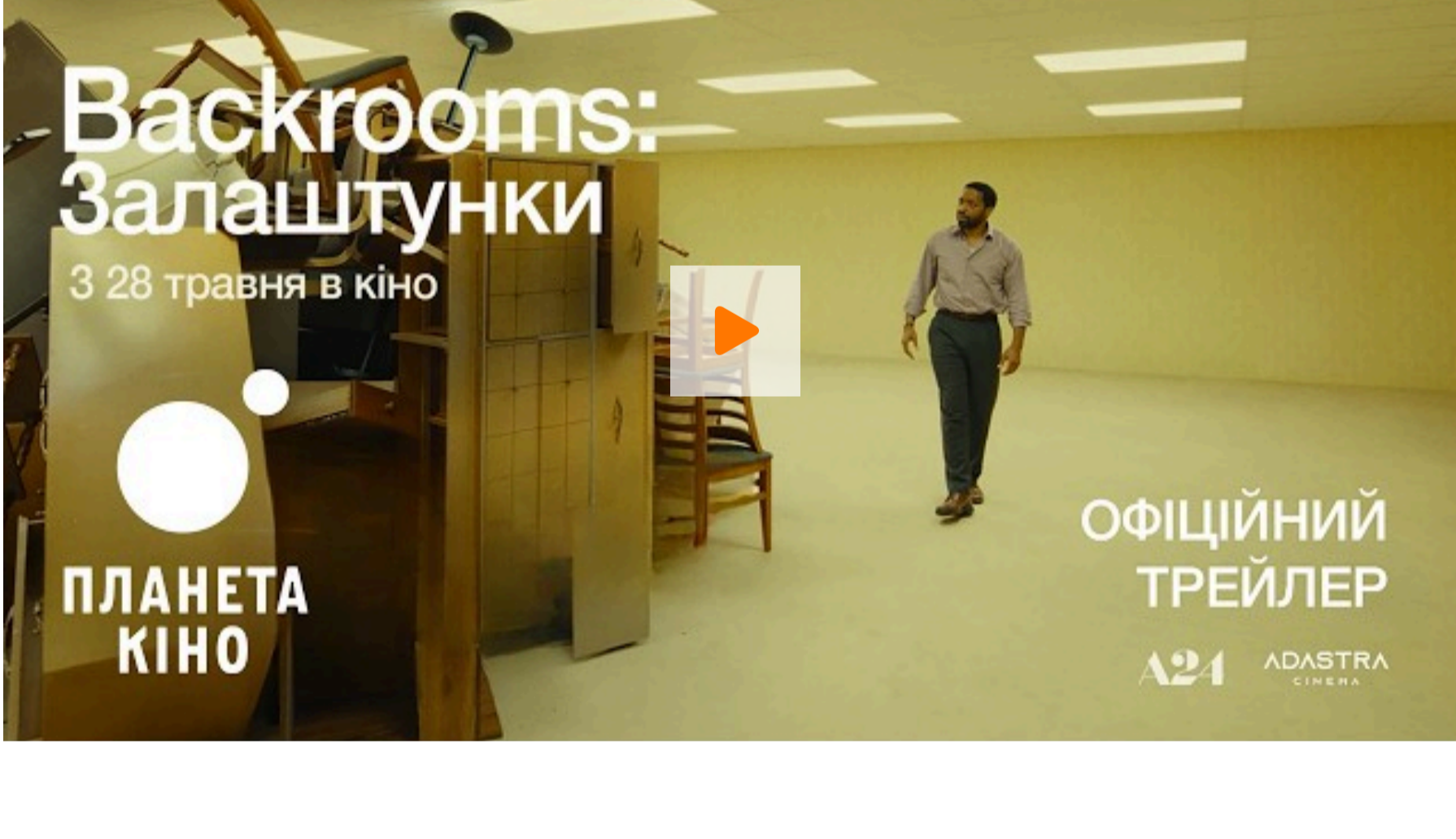
На реальний погляд сюжет видається досить простим, чи мало ми бачили жахастиків про потрапляння в іншу реальність? Он хоч би такий довгоочікуваний в цьому році «Сайлент Гілл. Повернення». Тож, як відрізнити "Backrooms: Залаштунки" від інших? Моторошною атмосферою нас не здивуєш, та й сценарій місцями провалюється. А між тим на Rotten Tomatoes рейтинг у фільму – 92% схваленості.

Перше - це популярність самого феномену «Залаштунків». На великому екрані це виглядає далеко не так безневинно, як на моніторі – лабіринти затягують так, що лише одна думка – хоч би вночі не наснилося. Божеволієш від оптичних ілюзій архітектури, фізично відчуваєш затхлість цих приміщень. Деякі сцени у форматі «найденної і пошкодженної плівки» ще й підкреслюють «достовірність» того, що відбувається.

Це одна відмінна риса - Кейн Парсон не намагається налякати глядача (хоч і не без цього), його більше цікавить задача звести з розуму і тихо зруйнувати наше відчуття реальності. Досягає від цього майстерно – навіть вихід з ТРЦ після сеансу починає здаватись пасткою.

І недаремно запросили відомих акторів, чия гра маскує огріхи сценарію та режисерської роботи. Хоч це Еджіофору, геть не схожий на своїх колишніх емпатичних персонажів, - а зараз злий торгош, який звинувачує весь світ в своїх невдачах. Хоч Ренате Рейнсе, чия героїня раз за разом переживає ще й свої дитячі травми. Свій внесок в тривожну атмосферу роблять й інші герої.

Ну і звичайно не може не вражати дебютна робота 20-річного режисера, який з підліткових відео стрибнув одразу до одного з найдивніших проєктів A24.

Є питання

Чим так приваблює та лякає феномен «Залаштунків»?

Розбираємось разом з *психологією та культурологією Анною Давидовою*.

- Кріпіпаєста (а саме кріпіпаєстою є інтернет-феномен Backrooms: від англійського слова greer – моторошний, та soruраста – текст, який копіюють і поширюють) – це сучасна варіація «лякалок» нашого дитинства: на кшталт історій про «труну на коліщатках» і «чорну-чорну руку», - вважає психологиня.

Вона підкреслює, що інтернет – вже давно породжує власні міфи. І процес створення цих міфів певним чином слугує для пропрацювання наших страхів.

- Феномен Backrooms у цьому плані дуже показовий. Тисячі людей у мережі разом придумували і дописували рівні цього світу, створювали класифікації монстрів, вигадували правила виживання. З погляду нарративного психологічного підходу, людина зцілюється, коли переходить із ролі безпорадної жертви обставин (страху) у роль Автора чи Дослідника. І створюючи правила всесвіту Backrooms навколо архаїчного людського страху перед безвихідними просторами, інтернет-спільнота колективно його «приборкує».

- А чому нас лякають безвихідні простори?

- Кріпіпаєста Backrooms – це осучаснений архетип Лабіринту. Можна сказати, що давньогрецький лабіринт Мінотавра перетворився на сучасний лабіринт офісних приміщень із люмінесцентними лампами. Страх загубитися у подібному просторі і зустріти за рогом чудовисько – архаїчний, буквально зашитий у нашій ДНК, просто інтернет дав йому нові декорації.

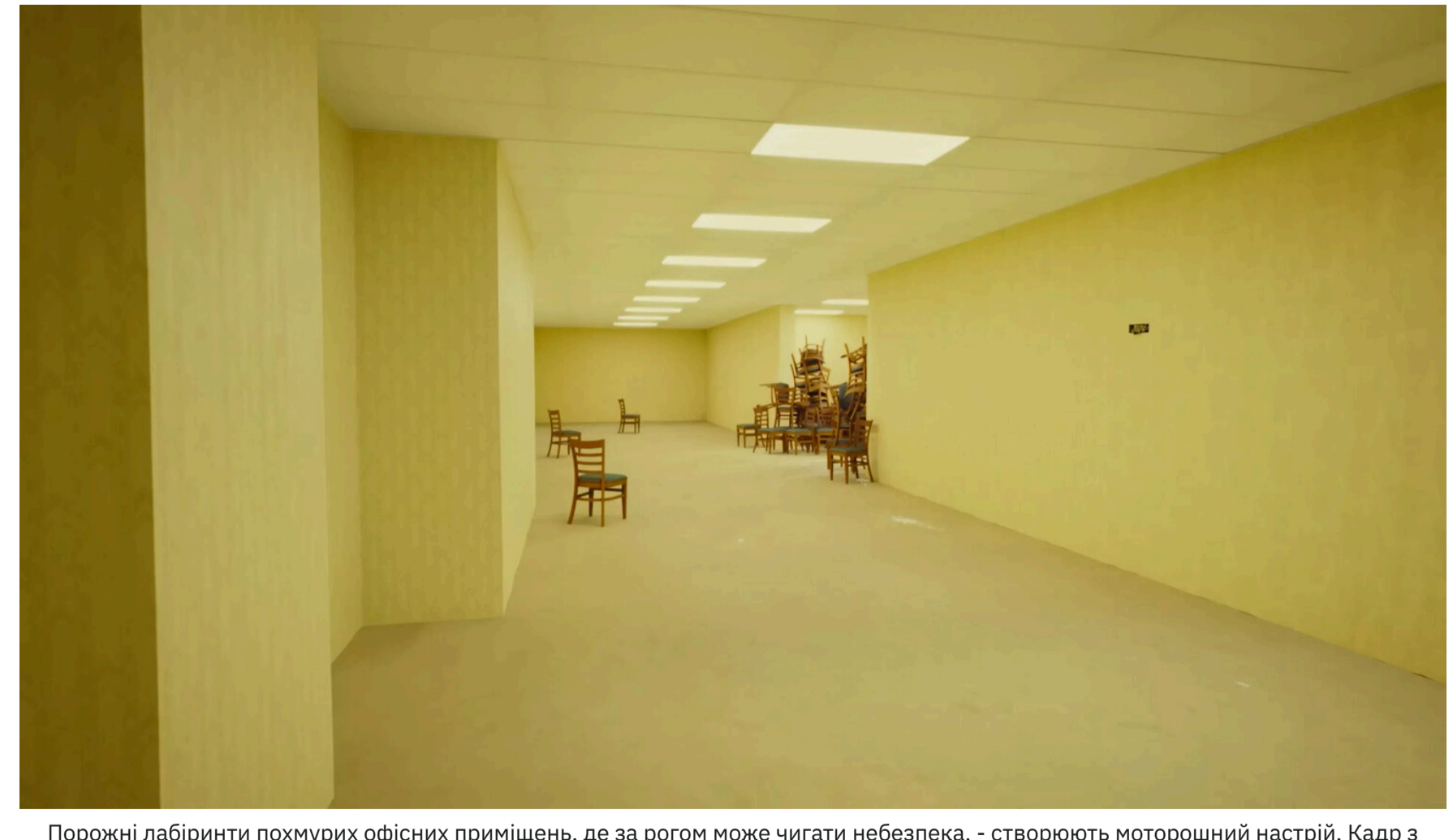
Простори на кшталт Backrooms називаються лімінальними: від латинського limen – «пориг». У психології та антропології цим терміном називають перехідні стани або місця. Лімінальний простір – це місце транзиту, переходу, яке існує лише для того, щоб виконувати свою функцію. І якщо його функціональність порушена, це викликає тривогу.

Наш мозок мислить функціонально. Офіс, торговий центр, вокзал, аеропорт мають бути повними людей. І коли ми бачимо подібні місця абсолютно порожніми, у стані «застиглого часу», виникає збій у сприйнятті. Мозок буквально кричить нам: «Тут щось не так!», – вмикаючи механізм тривоги.

Ця «майже нормальність» дезорієнтує. Нашій т.зв. внутрішній Дитині життєво необхідна передбачуваність, щоб почуватися в безпеці. В Backrooms немає вікон, немає годинників, немає орієнтирів. Це простір безжалюної ізоляції, де ламаються звичні патерни, викликаючи екзистенційний жах перед невідомим.

- Чому ж ми ходимо в кіно на такі фільми, ночами переглядаємо подібні відео на YouTube, граємо в ігри?

- Додатний простір – це водночас наче чисте полотно. Наративна психологія вважає, що людина схильна додавати власні сенси туди, де їх немає. Порожняча заворує, бо запрошує нашу уяву стати співавтором історії та заглянути за поріг буденності. Ну і заразом подивитися в очі власному страху, що теж може бути корисним.

Порожні лабіринти похмурих офісних приміщень, де за рогом може чигати небезпека, - створюють моторошний настрій. Кадр з фільму

Новини по темі: Фільм жахів фільми Кінопрем'єри Кіно

Підписуйтесь на нас в соц. мережах

Статті по темі

- 13 червня Шоу-біз Слідами скандалу з Мартинівською та котами: через які слова зірки ставали пасажирками "шакалячого експресу"
- 11 червня Шоу-біз Бідова та Навроцька представили другу частину фентезі «Хроніки Силіну» на FANCON-2026
- 9 червня Шоу-біз FANCON-2026 зібрав 50 тисяч гостей: кожен із нас - супергероєм. Або його косплей